

MINNESANTECKNINGAR

från samrådsmöte angående tillståndsansökan för produktion av biogas i Skarpnäck

Tid	Den 12 april kl. 18-20.30
Plats	Älta centrum, Oxelvägen 42
Närvarande	Se bifogad närvarolista, bilaga 1
Distribueras	Skickas till dem som angett epostadress på närvarolista samt bifogas samrådsredogörelse

Presentation av verksamheten, dagens situation, planerade åtgärder, bedömd miljöpåverkan m.m.

Mötet inleddes med att Tomas Hägle (TH), produktionschef på Swedish Biogas International (SBI), hälsade välkommen, presenterade syftet med samt formerna för mötet. Samrådet avser en ansökan om tillstånd enligt 9 kap. 6§ miljöbalken för ny verksamhet inom Solvärmen 1 i Skarpnäck i Stockholm. TH förklarade att Peter Undén (PU), vd på SBI, inleder med en ca en timme lång presentation. Därefter finns ca en timme för möjlighet för frågor från publiken.

PU fortsatte därefter med att förklara varför tillståndsansökan tas om och varför samråd hålls igen. Anledningarna är främst tre:

- detaljplanprocessen som bedrivits parallellt har påverkat utformningen av anläggningen i hög grad,
- matavfall är inte aktuellt att använda som råvara och den förbehandlingsanläggning som ingick i tidigare ansökan har därmed utgått, och
- samrådsprocessen ifrågasattes då flera synpunkter inkommit på att en vidare krets av allmänheten borde ha informerats.

PU underströk att SBI är här för att beakta publikens, allmänhetens, synpunkter. Han förklarade vidare att SBI kommer att svara på funderingar och frågor direkt under mötet alternativt ta till sig synpunkter för vidare beaktande i tillståndsansökan samt i den miljökonsekvensbeskrivning som ska tas fram.

Därefter föredrog PU en presentation av verksamheten, dagens situation, planerade åtgärder, och verksamhetens bedömda miljöpåverkan.

Verksamheten

PU började med att beskriva SBI:s verksamhet i allmänhet och den planerade verksamheten i Skarpnäck i synnerhet. Verksamheten i Skarpnäck är ett samarbete mellan

Stockholm Gas AB och Swedish Biogas International AB som syftar till att producera och via ledning leverera 100 GWh biogas/år till fordon i Stockholm. Projektet kommer att bidra till att minska den biogasbrist som finns i Stockholmsområdet i dagsläget. PU presenterade sedan ett processschema över den planerade verksamheten. Tillstånd för anläggningen kommer att sökas för verksamhet enligt kod 40.10 i bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Lokalisering

Mathias Edstedt (ME), Stockholm Gas AB, redogjorde för tidigare lokaliseringalternativ. En lokaliseringsutredning har gjorts år 2008 i samband med en lokaliseringsstudie inför en planerad LNG-anläggning samt biogasproduktionsanläggning i Sofielund och för blandningsstation och fordonsanläggning i kv. Mårtensdal. Utifrån en bred inventering bedömdes åtta platser som lämpliga för lokalisering av biogasanläggning, varav Skarpnäck var en av platserna. Vinsta är inte längre möjlig p.g.a. bygget av Förbifart Stockholm. I Sofielund, i Huddinge, ska en biogasanläggning byggas. Denna ingår i ett tillstånd för en deponi. Larsboda planeras för andra verksamheter. I Högdalen planeras en LNG-anläggning; i övrigt är det ont om utrymme här och en biogasanläggning bedöms bli svår att få plats med. Brista, Hagby och Vårsta ligger långt från planerat gasnät. Skrubba och Skarpnäck är relativt likvärdiga alternativ.

Fråga ställdes om det inte mer naturligt att lägga biogas på redan befintliga industriområden?

ME svarade att det är troligt att flera av dessa alternativ kan hysa biogas i framtiden. I Sofielund kommer en biogasanläggning att anläggas.

Synpunkt om att de flesta som bor i Älta har flyttat dit p.g.a. närhet till strövområden, och nu lägger man en gasfabrik i strövområdena.

Fråga ställdes om det inte är bättre att bygga på redan befintlig industritomt? Undran över vem som är neutral i denna process, vem tar hand om medborgarnas åsikter?

ME svarade att myndigheterna har skyldighet att ombesörja att medborgares/allmänhetens intressen tillvaratas. För tillståndet enligt miljöbalken är det Länsstyrelsen, för detaljplanen är det stadsbyggnadsnämnden. Området är planlagt för energiförsörjning.

Fråga ställdes kring den genomförda lokaliseringsutredningen. Frågeställaren undrade om det stämmer att lokaliseringsutredningen har beaktat natur-, kultur- och friluftsområden?

ME svarade att natur-, kultur och friluftintressen vägts in.

Fråga ställdes om varför man då har sprängt in området i ett naturreservat? Förorenat dagvatten kommer att rinna ner i naturreservat och vidare ut i Natura 2000-område.

ME svarade att området inte ligger inom naturreservatet, men studien kommer att revideras, så att texten/analysen blir komplett och det klart och tydligt framgår vilka hänsyn som tagits.

Fråga om ME erkänner att studien är felaktig

ME svarade nej

Fråga om varför då studien ska revideras

ME svarade för att tydliggöra texten och analysen så att det och det klart och tydligt framgår vilka hänsyn som tagits.

Kommentar om att information har undanhållits/dolts!

Fråga ställdes om Stockholm Gas hinner revidera studien till på torsdag, då detaljplanen antas?

ME svarade nej, men att alla synpunkter kommer att beaktas i den fortsatta tillståndsprocessen.

Synpunkt om att eftersom alternativstudien ska revideras finns inte tillräckligt underlag för att ta beslut om detaljplanen.

ME svarade information om ärendet finns på Stockholms stads hemsida, och att det av handlingarna i planärendet med all tydlighet framgår att området gränsar till ett naturreservat.

Kommentar om att det är en grundförutsättning att man vet alla förutsättningar innan politiker fattar beslut ur invånarnas i Stockholms stads synpunkt och Nacka kommuns synpunkt.

Fråga om oklarheten i att det sägs att hänsyn togs till natur-, kultur- och friluftsvärden i lokaliseringsstudien, men att det glömdes bort i texten.

Synpunkt om att SBI redan hade avverkat träden och gjort spränghål i berget.

Allmänna protester!

Fråga ställdes om hur allmänheten och politiker ska kunna lita på er?

Fråga om hur resultatet i studien kommer tas fram. Eftersom Stockholm Gas är en jävig part, hur vet vi att ni verkligen beaktar alla aspekter och inte bara skriver in ny text.

ME svarade att texten kommer att förtydligas till tillståndsärendet.

Kommentar om att politikerna i Stockholm – alldeles oavsett vad som står i lokaliseringsutredningen – säkerligen känner till områdets närhet till naturreservat samt att området är planlagt för energiproduktion.

Detta höll flera med om.

Fråga om vem som tog beslut om detaljplanen.

ME svarade att det gör stadsbyggnadsnämnden.

ME föreslog att man skulle gå vidare med presentationen.

Fråga ställdes om gasen kommer att gå till Högdalen och sedan vidare?

ME svarade att gasen först går till Högdalen och därefter vidare till olika områden i staden.

Fråga ställdes om vilken statusen är för planerna för LNG-anläggning i Högdalen? Vem äger den anläggningen och varför kan man inte ha en biogasanläggning där?

ME svarade att tillståndsansökan är inskickad och väntar på svar. Stockholm Gas äger anläggningen. Vad gäller biogasanläggning i Högdalen så får en sådan inte plats där.

Fråga ställdes om vem som bestämt att en biogasanläggning inte får plats i Högdalen.

Kommentar om att det verkar finnas plats när man kör förbi...

ME svarade att det är Exploateringskontoret i Stockholms stad som gjort bedömningen att en biogasanläggning inte får plats.

Fråga ställdes kring hur gasledningen ska gå?

ME svarade att detta framgår av karta i samrådsunderlaget. Ledningen kommer i så stor utsträckning som möjligt att följa Tyresövägen och Örbyleden.

Kommentar/fråga kring den utförda lokaliseringsstudien. Frågeställaren påpekade att det i lokaliseringsutredningen på ett flertal ställen står "vi bedömer" och liknande och att detta känns godtyckligt och ej uppbackat av fakta. Liknande fråga gällande riskplan/riskbedömning – finns inga detaljerade uträkningar?

ME svarade att en riskanalys för verksamheten kommer att tas fram i tillståndsärendet.

Fråga om den då hinner bli klar och inskickad till på torsdag

ME svarade nej, ärendet på torsdag rör detaljplanen, riskanalysen vi nu talar om rör tillstånd enligt miljöbalken.

Fråga ställdes om när beslut kommer att tas?

ME svarade att en tidplan kommer att presenteras senare under mötet.

Fråga ställdes om hur man har bedömt avstånd för råvaror respektive avnämare (jordbruksmark)?

ME svarade att sådan hänsyn tagits och att avståndet för råvaror/avnämare är likvärdigt för Skrubba och Skarpnäck.

Fråga ställdes kring det faktum att man nu ej söker tillstånd för att få använda matavfall. Frågeställaren undrade vad som i framtiden hindrar att man söker tillstånd för att få använda matavfall?

PU svarade att det är ett teoretiskt resonemang. Det man kan säga är att det i dagsläget inte söks för matavfall.

Fråga ställdes kring vad som hindrar att matavfall används i framtiden?

PU svarade att inget hindrar i teorin. Dock måste en ny tillståndsansökan tas fram och anläggningen byggas om. Man kan alltså inte bara börja ta in matavfall.

Fråga om PU kunde garantera att matavfall aldrig kommer att tas in i anläggningen i framtiden.

PU svarade nej, det går inte att garantera. Det man kan säga är att SBI inte förutser något sådant scenario.

Fråga ställdes kring alternativ lokalisering. Frågeställaren undrade om Stockholm Gas/SBI har ni tittat på att lokalisera ute på landsbygden, kyla ner gasen samt därefter transportera den till Stockholm?

ME svarade att detta inte gjorts specifikt för denna studie. Dock transporteras gas på detta sätt redan i dagsläget, från t ex Örebro.

Fråga om ett sådant scenario kommer att visas i uppdaterad lokaliseringsstudie?

ME svarade att han tror kombinationen är helt nödvändig. Bristen på biogas är stor i Stockholmsområdet. Gas köps redan idag in från produktionsanläggningar utanför Stockholm och körs in till staden. Även lokal produktion behövs.

Fråga ställdes om vad Naturskyddsföreningen anser om den förespråkade lokaliseringen?

ME undrade om Naturskyddsföreningen fanns på plats, vilket inte var fallet. Eftersom Naturskyddsföreningen ej fanns representerad på mötet beslutades att man därför inte skulle uttala sig eller spekulera om deras åsikt i frågan.

Fråga ställdes återigen om lokaliseringen. Frågeställaren undrade varför Skarpnäck betraktas som den överlägset bästa platsen?

ME svarade att Skarpnäck inte var överlägsen alla andra platser, men att den är lämplig. Han fortsatt vidare med att understryka att Stockholm Gas tar till sig de synpunkter som framkommit under mötet.

Fråga ställdes om det från kommunens sida kan vara så att området anses lämpligt för att det är planlagt för energiproduktion?

ME svarade att det mycket väl kan vara så.

Synpunkt om att Stockholm Gas ändå förordar platsen.

ME svarade att det stämmer, men underströk även att det är Länsstyrelsen som beslutar om tillstånd kan ges för verksamheten, inte Stockholm Gas.

Fråga om vad som menas med "acceptabelt avstånd" från bebyggelse?

ME svarade bedömningen avseende avstånd bygger på Boverkets rekommendationer för avstånd mellan olika typer av verksamheter och bebyggelse. Dessa bedöms utifrån flera olika faktorer.

Synpunkt om att SBI redan har skövlat området

PU svarade att SBI hade marklov från staden och åtgärder gjordes utifrån det. Inget formellt fel begicks av SBI.

Synpunkt: Vem säger det? Stockholms stad har öppnat två ärenden i frågan.

PU fortsatte sedan presentationen.

Fråga ställdes om det finns risk att råvarorna tar slut?

PU svarade att SBI inte bedömer att det finns någon sådan risk.

Fråga ställdes om man inte lika gärna kan äta upp de vegetabiliska råvarorna direkt och inte göra biogas av dem?

PU svarade att SBI använder biprodukter, vilka ej skulle kunna användas som mat.

Fråga om man skulle kunna använda fullgoda råvaror (för matkonsumtion) i framtiden?

PU svarade nej, produkterna skulle ej kunna bli godkända enligt de råvarukriterier som gäller. Det skulle inte fungera på denna anläggning.

Kommentar kring att SBI får mest avkastning genom att anlägga anläggningen i Skarpnäck eftersom det är enklast att bygga här! Alltså får ni ut mest av det KLIMP-bidrag som ni fått av Naturvårdsverket.

PU föreslog att han skulle fortsätta presentationen.

Allmänna protester!

Kommentar/önskemål om att fortsätta mötet. Önskemål om att PU skulle få avsluta sin presentation och att frågor skulle tas efter detta.

Allmänna protester!

Fråga om hur många transporter av järnklorid det kommer att bli?

PU svarade att det utslaget blir 0,1 lastbil per dag. Anläggningen bedöms behöva maximalt 1000 ton järnklorid/år.

Mötet enades om att PU skulle få 15 minuter för att avsluta sin presentation, därefter skulle frågor få ställas.

Landskapsbild/vyer

PU visade de illustrationer som SBI tagit fram av anläggningen från Tyresövägen och från östra udden på Ältasjön. Han berättade också att en illustration av upplevelsen av anläggningen från entrén till Flatens naturreservat skulle tas fram. Denna kommer att presenteras i ansökan.

Transporter till och från anläggningen

PU redogjorde för transporter till och från anläggningen. Total råvarumängd till anläggningen är omkring 60 000 ton/år varav 15 000 ton i slutna tankbilar, 25 000 ton sekunda spannmål, 20 000 ton grönmassa (gräs) och kvarnrester och 1 000 ton processhjälpmedel. Substrat till anläggningen genererar omkring 10 transporter per dag. Maximal biogödselmängd från anläggningen är omkring 55 000 ton/år. Biogödsel från anläggningen genererar omkring åtta transporter per dag. Biogas från anläggningen bidrar ej till transporter då den går i ledning. Sammantaget bidrar anläggningen till cirka 18 transporter per dag, dvs. 36 fordonsrörelser. Transporter sker under vardagar mellan klockan 7 och 18.

Buller

PU förklarade att bullernivåer kommer att hållas inom riktvärdena och inte störa intilliggande verksamheter, bostäder eller rekreationsområden. Buller kan uppkomma inom/vid anläggningen vid normal drift till följd av pumpar, ventilation, kompressorer, och transporter. Transporter anses vara den huvudsakliga bullerkällan. Transporter kommer att genomföras under dagtid (vardagar). SBI:s erfarenhet från andra anläggningar är att buller inte skapar/tillför olägenheter. Samtliga anläggningsdelar som kan generera buller är inbyggda och vid behov ljudisolerade.

Utsläpp till luft – lukt

PU förklarade att lukt på biogasanläggningar förorsakas av råvaran, rötprocessen sker i ett slutet system. Vid användning av vegetabilier är risken för lukt minimal. Substraten vid anläggningen är enbart vegetabiliska. Endast gastät lagring eller slutan hantering av substrat planeras. Metanutsläpp minimeras genom slutna system och hålls inom hårt ställda produktionskrav (<0,5 %). Svavelväteutsläpp är i princip obefintliga. All ventilations- och utgående luft från anläggningen kommer att renas i filter med aktiv kol.

Utsläpp till vatten

PU redogjorde sedan för planerad hantering av processvatten och avloppsvatten. Processen är utformad för att maximera andelen recirkulation, vilket syftar till att få en bättre uträtningsgrad (använda råvaran effektivt), minimera behovet av färskvatten in i anläggningen, samt minimera behovet av transporter av biogödsel från anläggningen. Verksamheten kommer att generera marginella volymer avloppsvatten, huvudsakligen från hygienutrymmen i driftskontor (fyra personer). Allt ansluts till kommunal avloppsvatten hantering. Vidare går inget processvatten ut ur anläggningen i annan form än biogödsel, vilken transporteras i slutna tankbilar till lantbrukare. Processvatten från uppgraderingsanläggning ansluts till kommunalt avloppsvattenhantering. Vid lossning kommer spilltråg att användas för att undvika spill och föroreningar av dagvatten.

Dagvatten (regn) fördröjs och förbehandlas inom egen fastighet. Systemet är utformat för att kunna ta omhand eventuella krissituationer och läckage. PU betonade att åtgärder på anläggningen ska säkerställa att målsättningen för att omhänderta dagvattnet på

tomtmark uppfyller de krav som finns i Stockholms stads dagvattenstrategi. Åtgärderna ska också innebära att det inte finns någon risk för att Ältasjön och Natura 2000 området nedströms påverkas av föroreningar, ökade utsläpp av näringsämnen jämfört med idag eller ökat flöde. En dagvattenutredning som styrker detta kommer att biläggas ansökan.

Nollalternativ

PU visade beräkningar som visade på (den uteblivna) miljönyttan med biogas och biogödsel jämfört med diesel och handelsgödsel.

Tidplan, kontaktinformation och studiebesök

PU avslutade med att visa en tentativ tidplan för projektet. Vidare gavs kontaktinformation och PU erbjöd alla intresserade att anmäla sig för ett studiebesök i Norrköping i en liknande anläggning.

Därefter öppnades mötet upp för frågor.

Fråga ställdes om hur samrådet kommer att dokumenteras?

Jonas Rune (JR), konsult på WSP, förklarade att en samrådsredogörelse kommer att sammanställas. I denna beskrivs hur samrådet har gått till och alla dokument som skickats ut eller kommit in redovisas. Det innebär bl.a. underlag för samråd, annonser, minnesanteckningar från möten och inkomna synpunkter. Samrådsredogörelsen skickas sedan in till Länsstyrelsen för beslut om betydande miljöpåverkan. Eftersom tidplanen är pressad kan det hända att länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan kommer senare än tillståndsansökan lämnas in. SBI har dock antagit redan från början att verksamheten kommer att innebära betydande miljöpåverkan och har bedrivit samrådet i enlighet med miljöbalkens bestämmelser för det. JR förklarade vidare att alla som skrivit upp sin e-postadress på närvarolistan kan få de minnesanteckningar som WSP tar från detta möte skickade till sig. Är man orolig för att ens synpunkter inte återges på ett korrekt eller fullständigt sätt uppmanas man att skicka in skriftliga synpunkter till Susanna Nilsson på WSP senast 30/4-2010. Alla inkomna synpunkter kommer att bifogas samrådsredogörelsen. Kontaktinformation finns på SBI:s hemsida, <http://www.swedishbiogas.eu>.

Christina Ståldal, Nackalistan, ansåg att presentation var bra, men att det som brister är lokaliseringen. Den reviderade utredningen borde komma med redan till 15 april, då detaljplanen beslutas. Vidare undrade frågeställare vilka lärdomar SBI har dragit av den förra processen som sköttes dåligt?

PU svarade att den största lärdomen är att SBI valde att dra tillbaka ansökan bl.a. eftersom det fanns klagomål om att det inte kommit fram tillräcklig information.

Fråga ställdes kring vad som ändrats eftersom mängden biogödsel minskat med 75 000 ton i denna ansökan jämfört med den tidigare ansökan?

PU svarade att SBI hade gjort mer noggranna beräkningar och att SBI inte söker tillstånd för mer än vi tror kommer produceras.

Fråga ställdes om varifrån sekunda spannmål kommer ifrån? Frågeställaren ställde sig mycket tveksam till om dessa kan komma enbart från Södertörn. Ett ha ger ca 5 ton, det kommer alltså att behövas en kvadratmil för att täcka anläggningens behov. Enligt beräkningar behövs kopiösa mängder. Var ligger alla dessa åkrar som odlar sekunda spannmål?

PU svarade att inga åkrar odlar sekunda spannmål, det är en oavsiktlig biprodukt, men SBI har räknat på ett medeltransportavstånd av råvarorna på 50 km för sekunda spannmål och 30 km för övriga råvaror, alltså inom länet.

Önskemål om att PU skulle specificera. Frågeställaren undrade om det inte vore bättre att köra E4:an?

PU svarade att det också är möjligt, men att det inte nödvändigtvis betyder att snittavstånden blir kortare.

Fråga om CO2-utsläpp från skrubbern. CO2 är tung och kan innebära risk?

PU svarade att det inte finns någon risk för människor från skrubberrening.

Fråga ställdes om trafiken till och från anläggningen. Frågeställaren undrade var och hur transporterna kommer att gå och om inte trafikplatser behöver byggas om? Vem står i så fall för kostnad för detta?

PU svarade att Trafikkontoret hade fått samrådsunderlaget på remiss. SBI kan också specificera vilka färdvägar som ska användas vid upphandlingen.

Fråga om vilket trafikbidrag anläggningen kommer att ge?

PU/SN svarade att det totala tillskottet är ca 0,1 % på Tyresövägen och 3 % på Flatenvägen.

Jan Åman undrade kring dagvatten. I det dagvatten-PM som hittills tagits fram står att dagvatten ska gå ut i dagvattennätet. Med den formuleringen låter det som att vattnet kommer att gå i ledningar till reningsverk alt. annan recipient, medan det i själva verket kommer att ledas i trumma under Tyresövägen och sedan ut i Ältasjön. Jan Åman undrade också hur man kan få till en vall över en körväg inom området (som det ser ut i layouten över anläggningen). Jan undrade vidare över infarterna, den västra ligger i ett krön, den östra i en backe. Kommer det att leda till trafikproblem?

TH förklarade att marknivån inom området kommer att vara lägre än Flatenvägen och Tyresövägen, vilket gör att området blir invallat, tomten ligger på ca +31, vägen på ca +34. TH hävdade att det inte var något krön vid infarten och att trafikproblem utifrån topografin inte förutsågs.

PU lade till att en dagvattenutredning kommer att tas fram, vilken kommer att bifogas ansökan.

Gunnar Forsgren undrade om SBI kan garantera att inte söka för matavfall i framtiden? Vidare undrade han vem som gjort utvärdering/bedömning av naturvärden i MKBn?

PU svarade att det inte går att definitivt lova att det aldrig kommer att sökas för matavfall i framtiden. I denna ansökan söks dock inte för matavfall. Skulle matavfall bli aktuellt i framtiden måste en ny ansökan skickas in och anläggningen byggas om. Vad gäller natur- och rekreativvärden har inte MKBn tagits fram än, det kommer att behandlas, bland annat i den miljökonsekvensbeskrivning som kommer att tas fram.

Fråga ställdes om hur boende i Älta kan stoppa anläggningen? Vi är oroliga för detta!

Kommentar om att SBI och Stockholm Gas borde lyssna mer till boende. Kommentarer om att boende i Älta har köpt dyra bostäder som nu riskerar att sjunka i värde. Önskemål framfördes om att ta boende på allvar.

Viveca Ring ställde en fråga kring den särskilda sammanställningen som gjorts inom ramen för detaljplanearbetet. Hon var kritiskt till att många frågor bollats vidare till till-

ståndsprövningen. Hon undrade vilka garantier som finns för att tillståndsärendet blir bättre när WSP är värdelösa på sitt jobb.

Susanna Nilsson (SN), konsult på WSP, förklarade att miljökonsekvensbeskrivningen för detaljplanen omfattar det detaljplanen anger förutsättningar för. Den kan inte bli lika detaljerad som en miljökonsekvensbeskrivning för tillståndsärendet då detaljer knutna till den specifika verksamheten inte regleras av detaljplanen. Det är således helt naturligt att vissa saker hanteras bättre i tillståndprocessen än i planprocessen. Länsstyrelsen kommer att avgöra om tillståndsansökan håller måttet.

JR förklarade vidare att länsstyrelsen och de instanser som länsstyrelsen remitterar ärendet till kommer att ställa krav på kompletteringar om ansökan och/eller miljökonsekvensbeskrivningen inte håller måttet.

Fråga ställdes om hur vanligt det är med krav på kompletteringar?

JR svarade att det är vanligt. Ärendet remitteras till många parter. En uppskattning är att krav på kompletteringar ställs i ca 90 procent av ansökningar generellt.

Fråga ställdes om att SBI ju redan har påbörjat arbetet. Frågeställaren undrade om man hade tagit till skyddsåtgärder för att garantera att utsläpp inte sker till vatten?

PU förklarade att SBI för tillfället inte får utföra några arbeten på tomten. Om risk för utsläpp av föroreningar till vatten förelåg skulle krav på skyddsåtgärder ställas, så är inte fallet.

Fråga ställdes om haveri där det påpekades att spill kan vara förödande för Ältasjön om t ex höga halter av fosfor når sjön. Järnklorid är också farligt. Tillståndsansökan bör redogöra för risken för förgiftning av fisk i Ältasjön etc. Frågeställaren påpekade att det har varit haveri i Norrköping.

PU svarade att för järnklorid så kommer det att finnas med ett säkerhetsblad i ansökan. Järnkloridtanken kommer att vara invallad. Vid ett haveri kommer inget att kunna ledas vidare till Ältasjön. Vidare finns automatiska och manuella stopp om något går fel vid tankning. Hela anläggningen kommer dessutom att vara invallad. Det som hände i Norrköping var ett slangbrott och ett bra exempel på hur risker hanteras. Allt spill kunde hanteras inomhus och inga negativ konsekvenser eller besvär uppstod.

Fråga ställdes om vilka risker som finns med verksamheten? Frågeställaren undrade om det finns risk för gasexplosion? Hur mycket gas lagras?

PU svarade att ingen gas lagras på fastigheten. I processen finns ca 500 kubikmeter vid varje givet tillfälle, det varierar något. Det finns ingen gas med högt tryck på fastigheten. Metan (=biogas) är lättare än luft och kommer att stiga rakt upp om oavsiktligt utsläpp sker. Om så krävs finns även en fackla för att bränna upp all gas som produceras.

Kommentar om att Ältasjön var grön av alger på 60-talet och inte badbar.

Representant från MCK Dalton uttryckte oro för planerade sprängningar/vibrationer.

PU svarade att samma synpunkt kommit från värmeverket som står ännu närmare. Hängsyn kommer att tas.

TH förklarade att man kan sätta ut sensorer så att man kan mäta eventuell påverkan på intilliggande fastigheter.

Representant från MCK Dalton undrade om de kunde få garantier för att detta skulle göras?

TH trodde att det skulle gå att ordna.

MCHK Daltons representant ville ha detta på papper.

Kommentar om att den presenterade dagvattenhanteringen inte är trovärdig, bl.a. bör infiltration inte vara lämpligt då föroreningar riskerar att hamna i Ältasjön. Påpekande om att lösningen totalt ej är trovärdig.

PU svarade att SBI kommer att göra en dagvattenutredning som underlag för tillståndsansökan.

Fråga ställdes om de beräknade reduktionssiffrorna. Frågeställaren ifrågasatte reduktionssiffrorna (för CO₂, NO_x, SO_x och partiklar) för biogas jämfört med diesel.

PU svarade att siffrorna har räknats fram utifrån beräkningsmodeller från SIKa och Naturvårdsverket. Dessa anses vara vedertagna och korrekta.

Fråga ställdes om utsikt från Älta. Frågeställaren undrade varför inga träd sparats mot Älta?

TH förklarade att omfattningen och placeringen av den ekkorridor som bevarats på fastigheten gjorts i dialog med Stockholms stads ekologer. Ekologerna på Stockholms stad ansåg att det bästa för att säkerställa spridningssamband är att bevara en nord-sydlig korridor.

Kommentar om att Stockholms stad inte är intresserad av Ältabor eftersom det inte röstar i Stockholms kommunalval.

TH sade att i detta fall har de eklevande insekterna och inte utsikten prioriterats.

Frågeställaren ville då ställa samma fråga till Christer Rosenström (miljöchef i Nacka kommun som satt i publiken). Är det en rimlig avvägning?

Christer Rosenström svarade att han trodde att ekologerna på Stockholms stad antagligen gjort rätt bedömning, även om det i detta fall tyvärr har drabbat Ältaborna.

Kommentar om att detaljplanen är från 1982 och därmed inte giltig. Detta är ingen industritomt.

SN svarade att både Översiktsplanen från 1999 och den som nyligen antagits (2010) pekar ut området för energiproduktion.

Fråga ställdes om man inte hade kunnat bevara träd mot Tyresövägen, och därmed Älta.

TH förklarade att det var svårt rent tekniskt då man kommer att sänka marknivån. Träd behöver tas bort och sedan återplanteras.

Fråga om hur stora träd som kommer att planteras?

PU svarade att de direktiv de fått var att plantera en blandad träduppsättning. Så kommer att ske.

Kommentar om att landskapsbilden inte är tillräckligt behandlad i samrådsunderlaget. SBI:s skisser är felaktiga och förskönande med för mycket vegetation.

PU svarade att SBI kan se över detta en ytterligare gång. Dock har SBI utgått från Råd- da Ältasjöns illustrationer.

Fråga ställdes kring den illustration som SBI gjort av anläggningen från Tyresövägen. Var låg fastighetsgränsen? Var kommer trädplantering att ske? Hur bred blir den?

PU svarade att trädplantering kommer att ske på den bruna ytan (mot Ältavägen) och bli ca 7 meter bred.

Frågeställaren ifrågasatte den föreslagna trädplanteringen på vallen. Frågeställaren menade att det kan bli svårt att få träden att växa med tanke på föroreningar från vägen. Frågeställaren efterlyste också en illustration som speglar vintertid.

Ytterligare fråga om vilka träd som kommer att planteras?

PU svarade återigen att det blir en blandad träduppsättning. Exakt andel och arter finns inte specificerat.

Ingår ek och hassel?

PU svarade att det skulle han tro.

Påpekande om att ek och hassel inte bär löv vintertid.

PU tackade för synpunkterna.

Kommentar om att just den illustration som visades inte fanns med i samrådsunderlaget.

Konstaterades att det stämde. Samrådet är en pågående process, hela ansökan är inte klar när underlaget skickas ut. Illustrationerna har uppdaterats utifrån synpunkter. Till ansökan kommer även fler illustrationer att tas fram.

Fråga ställdes om lukt. Frågeställaren hade varit i Örebro där SBI:s anläggning haft luktproblem.

TH förklarade att SBI har haft problem med svavelväte i Örebroanläggningen. Anläggningen är under uppstart, därav problemen. I Örebro har det inte funnits krav på aktivt kolfilter, men SBI ska nu installera aktivt kolfilter nästa vecka. Då kommer problemen att försvinna.

Fråga om varför inte aktivt kolfilter installerats från början?

TH svarade att det inte hade funnits krav på det, anläggningen ligger vägg i vägg med en soptipp. Det finns fortfarande inget krav från myndigheterna att installera det, men SBI väljer att göra det ändå.

Fråga ställdes om vad som menas med luktolägenhet?

PU förklarade att det betyder att det luktar illa.

Fråga om den utförda lokaliseringsutredningen där det talas om att anläggningen bör läggas "en bit från bebyggelse". Frågeställaren undrar vad som menas med "en bit från"?

ME svarade att Stockholm Gas brukar använda Boverkets handböcker (bl.a. Bättre plats för arbete), där anges rekommenderade avstånd.

Kommentar om använda avstånd bör specificeras i lokaliseringsstudien.

ME tackade för synpunkten.

Margareta **Hjälmsjö** undrade om det finns någon risk för luktfri giftig gas?

PU svarade att någon sådan risk inte förelåg.

TH lade till att rågas består av koldioxid och metan, med mycket små mängder syre. Metan är lättare än luft, vilket gör att den stiger uppåt. Gastrycket är lågt, ca 4-7 mbar, mindre än det tryck som finns i en vanlig ballong.

Niklas Öhrström frågade om dagvattnet kan innehålla gifter eller lukta illa?

PU svarade att dagvatten är regnvatten från hårdgjorda ytor och tak. Inget vatten från produktionen tillförs dagvattnet.

Fråga om anläggningen är konstruerad för att ta emot matavfall?

PU svarade att anläggningen inte är konstruerad för att ta emot matavfall.

Fråga om att det i underlaget står att det kan lukta vid inspektion eller vid driftfel. Frågeställaren undrade hur ofta detta sker?

PU svarade att inspektion av rötammare sker mycket sällan (mer sällan än vart åttonde år), byte av kolfilter kanske sker vart fjärde år.

Kommentar om att samrådsunderlaget är uruselt.

PU svarade att det är noterat.

Fråga om vad det kostar att producera biogas?

PU svarade att det rörde affärsverksamheten, men att det är affärsmässigt intressant att producera.

Fråga ställdes om hur SBI känner nu när mötet snart är avslutat. Frågeställaren undrade om SBI var nöjda och om det känns det roligt att ha denna relation med era grannar?

PU svarade att det känns bra med en ny dialog.

Fråga ställdes om de 168 yttranden som inkom i detaljplaneärendet. 142 åkte rakt i papperskorgen. Frågeställaren undrade varför ingen brytt sig?

PU förklarade att detta möte omfattar tillståndsansökan, inte planärendet.

Allmänna protester, varpå mötet avslutades då bokningstiden för lokalen tog slut.

Vid tangenterna

Justeras

Susanna Nilsson

Jonas Rune

Bilaga 1. Närvarolista

Bilaga 1. Närvarolista

Närvarolista samrådsmöte i Älta 2010-04-12

Namn	Telefon	Ev. e-postadress
Gunilla Danielsson	073-6791876	gunilla.danielsson@hotmail.com
Erik Hasmats	08-7732923	
KRZYSZTOF ZAKRZEWSKI	08-7730656	chris@ustation.se
Aibi Virta	08-7733836	
Solveig Lindberg	08-7731001	Solveig.Lindberg@telmail.com
ROLF HAMMENSTAD	070-4391520	rolf.hammenstad@hotmail.com
Jan Åman	7733283	jan@aman.se
Leif Marthens	7733449	leif.marthens@telia.com
Marianne Håkansson	08-7556328	
ANN-CATHERINE LEWANDER	0705924886	anki@predigy.net
TAGE BJÖRK	08-6042108 0737-253167	

Boje Andersson	070 2293144	
Elisabeth Svensson	7731576	eilsve@spray.se
Eva Fransson	08-7614094	eva-fransson@gmail.com
Torsten Fransson	08-7614094	torsten.fransson@energi.kth.se
Kerstin Widlund	7731154	kerstin.widlund@swipnet.se
ZIGAN KARLSSON-LEZDINS	7731123	ZIGANK@GMAIL.COM
Per Svedenius	08-773 15 52	svedeniusco@home.se
Sten Fogelström	08-773 06 72	sten.fogelstrom@swipnet.se
Peter Bohlin	08-7731137	
Lina Olsson	08-7731245	
Torbjörn Olsson	0733-58658	
Bengt Kileus	08-7732577	

Ju Peterson	070-373 1873	Ju.Peterson@fabion.se
Bernt Mathsson	0708206541	bernt.abuc024.com
Lennart Nilsson	076-1040840	lennart.nilsson@nacka.se
Evert Olsson	070-7776855	evert.j.olsson@telia.com
Margareta Hjelmsted	0708-347733	home@nordel.se
Kjell Carlman	070/6233131	Kjell.Carlman@hervaeus.com
KERSTIN DEAL	073/9998099	KERSTIN.DEAL@SUNPVEST.SE
GÖRAN LUNDGREN	070/76536190	GL@IFTS.SE
Susanne Leliekvinn	07351344943	zusanmal@yubase
Ulas Järle	08/7127223	
Sophie Högberg	073-9736819	Sophie@vitmossen.se
Gunnar Forsgren	070-5896447	gunnar.forsgren@telia.com

	070-7368910	
Riveca Roney	riveca@improvementsweden.se	

Tomas Törnblom	tomas.tornblom@gmail.com	
----------------	--------------------------	--

Lillemor Ygelme	—	info@mekdalton.com
-----------------	---	--------------------

Anna Kruse	Richard Kruse	
------------	---------------	--

Lars Johansson	7731297	lars_e-johansson@yahoo.com
----------------	---------	----------------------------

Annelie Johansson	7731297	annelie.gj@hotmail.com
-------------------	---------	------------------------

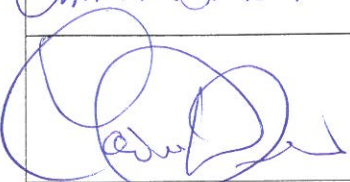
Anna Richert		anna@richert.se
--------------	--	-----------------

William Virta	09/7733036	
---------------	------------	--

Aili Virta	— " —	
------------	-------	--

Stefan Christen	0709884401	stefancreutz@me.com
-----------------	------------	---------------------

Christina Ståldal	070-7838226	christina.staldal@nacke.se
-------------------	-------------	----------------------------

	07/4620150	carinenilsson@hotmail.se
---	------------	--------------------------

Lena Wom	08-773 1924	✓
Sten Grack	0707-831576	Sten@Grack.se
Ingga Sandgren	0737594826	Ingga.Sandgren@Bredband. Net
Annalavin af Forselles	08-7874 882	forselles@globalmetnet
Ronny Larsson	0707732525	ronny.larsson@projektform.se
Niklas Öhrström	0709608633	nohrstrom@epicon.com
Anne-Marie Åkerwall	070-238 0931	akerwall@bredband.net
Richard Krause	08-773 0789	0708-104300
Fredrik Christansson	info@medifys.com	070 424 8282
Natalie Hilert	info@stayinmotion.se	0707-206484
Bitte Barthelson	bitte.barthelson@ifse	
Peter Undén		

[illegible]